

Valtiovarainministerö
VM 140:00/2013

Kansallisen palveluarkkitehtuurin palvelunäkymä

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO PITÄÄ KANSALAISEN PALVELUNÄKYMÄN PERUSAJATUSTA HYVÄNÄ JA KANNATTAA SEN TOTEUTTAMISTA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Finanssialan Keskusliitolta (FK) näkemystä yritysten roolista osana kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamista. FK pitää ajatusta palvelunäkymästä hyvänä ja katsoo, että jos keskeiset viranomaistiedot ovat saavutettavissa, välitettävissä ja valtuutettavissa palvelunäkymän kautta, niin myös finanssialan palveluiden käyttö on mahdollista toteuttaa asiakkaan kannalta kitkattomammin.

VM on pyytänyt vastausta seuraavien kysymysten muodossa.

1 Näettekö esitetystä mallissa erityisiä mahdollisuuksia oman toimialanne näkökulmasta?

FK:n mielestä erityisiä mahdollisuuksia voi syntyä, jos

- Palveluun syntyy keskitetty valtakirja- ja valtuutuspalvelu, jonka avulla kansalainen tai yritys voi
  - o valtuuttaa finanssialan yrityksen käyttämään hyödykseen palveluväylän kautta saatavaa viranomais- tai muuta tietoa, jolloin asiakkaan taustatietoja voidaan käyttää tehokkaasti hyödyksi palvelutapahtumassa. Tällöin manuaalinen tietojen kopiointi asiakkaan toimittamista lomakkeista vähenisi merkittävästi. Esimerkiksi ajoneuvotietojen tai suunnitteilla olevan sähköisen asuntorekisterin tarjoamien tietojen ja palveluiden hyödyntäminen vakuutus- ja pankkipalveluissa helpottaisi merkittävästi kansalaisen omaa taakkaa.
  - o tehdä muunlaisen valtuutuksen, jolla valtuutettu henkilö voi hoitaa asiointia hänen puolestaan.
- Finanssialan yritys voi käyttää palvelunäkymän viestintäratkaisua siten, että asiointiin kannalta merkittävät tiedot ja muutokset voidaan luotettavasti välittää tai reitittää palvelun kautta

2 Näettekö mallissa erityisiä haasteita oman toimialanne näkökulmasta?

FK katsoo, että palvelun käyttöön vaikuttaa olennaisesti siinä olevien palveluiden määrä ja se miten yritykset voivat käyttää tietoa hyväkseen niin, että asiakkaan kokema palvelu parantuu. Jos palvelunäkymän käyttöä ei saada kansalaiselle riittävän houkuttelevaksi, niin myöskään yrityksille ei saada riittävää liiketoimintahyötyä, jonka vuoksi palveluita kannattaisi tuoda palvelunäkymään. Lisäksi finanssialan toimijoihin kohdistuu huomattava määrä erityissäätelyä, joka saattaa rajoittaa tietojen hyödyntämistä ja näin ollen vähentää mahdollisuuksia, joita palvelunäkymä muutoin voisi tarjota.

FK:n näkökulmasta keskeisintä on varmistaa viranomaistietojen tuominen

palvelunäkymään mahdollisimman kattavasti ja siten, että kansalainen tai yritys voi suoraan valtuuttaa palveluntarjoajan saamaan nuo tiedot sähköisesti omiin järjestelmiinsä. Kun nämä kaksi asiaa toteutuvat, saadaan edut näkyviksi nopeasti myös yksityisille palveluntarjoajille.

3 Mitä asioita toivoisitte toteuttamistyössä huomioitavan?

Tietoturva ja tietosuoja ovat palvelun luotettavuuden kannalta huomioitava erittäin tarkasti. Valtuuttamispalvelun kannalta tulisi luoda standardinomaisia päätyyppitapauksia, joilla valtuutuksien käyttöä voitaisiin helpottaa. Valtuutuspalvelussa tulee pyrkiä mahdollisimman selkeään ja kattavaan malliin, jotta kansalaisen ei tarvitse käydä korjaamassa valtuutuksia ennen kuin hän voi saada palvelua.

Palveluväylän kautta saatava viranomaistieto tulee olla käytössä veloituksetta.

Kansalaisen palvelunäkymä ei saa tuottaa ylimääräisiä vaatimuksia yrityksille tai lisätä hallinnollista taakkaa, vaan siihen liitettävät yksityiset palvelut tulee johtaa yrityksen liiketaloudellisista tarpeista johtuen.

4 Minkälaisia vaikutuksia näette toteutusmallissa olevan markkinoiden toimintaan?

Kun palvelunäkymien tarjoaminen perustuu vapaaehtoisuuteen ja tasavertaisiin osallistumismahdollisuuksiin, niin palvelunäkymillä ei ole vaikutusta markkinoiden toimintaan.

5 Minkälaisena näette valtion roolin nyt ja jatkossa osana kokonaisuutta?

Valtion keskeinen rooli on varmistaa, että kaikki viranomaistiedot saadaan kerättyä kokoon yhden luukun mallin alle.

FK katsoo lisäksi, että valtion tulee olla mukana ylläpitämässä ja koordinoimassa alustan ja siihen liittyvien standardien kehittymistä. Valtion tulee myös vastata palvelualustan toiminnallisista kustannuksista. Valtio on infran rakentaja, tietovarantojen kokoaja ja niin nyt kuin jatkossa on varmistettava tietovarantojen kattavuus ja niiden mahdollisimman tehokas käyttö palveluarkkitehtuurin kautta.

FK katsoo, että tietopalveluiden kustannukset ohjaavat tällä hetkellä tarpeettomasti keskustelua siitä, miten yritykset voisivat käyttää eri lähteistä koottua tietoa palvelunäkymien kautta asiakkaan valtuutuksen perusteella. Lähtökohtaisesti julkisten tietovarantojen tulisi olla avoimia ja maksuttomia. Mikäli maksuttomuus ei ole mahdollista, tulisi maksujen ohjautuminen käytön ja hakujen perusteella rakentaa osaksi arkkitehtuuria. Tietopalveluiden maksullisuuden ei siten tulisi missään nimessä estää eri lähteistä yhdistettävien tietojen käyttöä, vaan näissä tilanteissa kustannukset tulisi jyvittää maksullisten tietojen määrän perusteella.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Esko Kivisaari